

Otroci umorjenega nadvojvoda Franca Ferdinanda.

Ne le odrasli ljudje, marveč tudi nežni otroci so plakali, ko se je razširila po naši širni domovini prežalostna vest, da je brezsrčen, nečloveški morilec umoril preblagega prestolonaslednika Franca Ferdinanda in njegovo plemenito soprogo Zofijo. Posebno so se nam zasmilili trije vzorni otroci, ki so hipoma postali sirote brez ljubečega očeta in nežno negujoče mamice: trinajstletna princezinja Zofija, dvanaestletni knez Maksimilijan in desetletni knez Ernst.

Nad vse grenkostna sta bila dva trenotka: ko so otroci izvedeli strašno novico o krutem umoru v Sarajevu, in ko so se ob pogrebu na Dunaju približali krstama tako ljubljeneega očeta in nenadomestljive mamice.

Nekaj časa se jim je prikrivala strašna novica, a končno se jim je moralo povedati. Dolgo, dolgo so jokali ti dobri otroci in zelo bridkostno ter se kar niso mogli utolažiti. In kako bi tudi ne prekipela žalosti tako nežna srca ob tako bridkostni izgubi! Nedavno še so se veselo in zaupno poslovljali, ko je njih zaklad imel nekaj časa bivati v drugi, oddaljeni deželi. Ko sta bila odsotna, so otroci vedno mislili na ata, na mamu, kakor sta tudi onadva vedno mislila na svojo ljubljeno deco. Najstarejši sin Maksimilijan je skrbno popraševal svojega vzgojitelja: »Ali se ata in mama še skoraj ne vrneta nazaj?« Nadvojvoda je pred napadom sporočil otrokom o svojih doživljajih prejšnjega dne ter pristavil očetovske besede: »Pozdravi in poljubi od papa«; in hvaležni otroci so brzojavno odgovorili. Njegove zadnje besede na tem svetu so bile: »Zofija, ostani pri življenju za najine otroke!« Zdaj pa pride to strašno poročilo! ...

Osiroteli otroci.

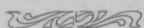
Drugi nad vse bridkostni trenotek pa je bil za žalostne sirote tedaj, ko so imeli zadnjikrat pogledati ono ljubeznivo obličje, ki so poprej vanj zrlí s toliko detinsko ljubeznijo in radostjo, a je zdaj nemo, mrzlo, mrtvo ... Mrtvi starši so ležali na mrtvaškem odru v dvorni kapeli. Otroci so se držali bledi in objokani; ko so jih privedli v dvorno kapelo, je hčerka Zofija ostala med vratmi in krčevito zajokala; dečka sta pa šla k odru in strmela v starše. Ko sta opazila sestro pri vratih, je starejši knez Maks šel k njej, jo objel krog vratu in rekel: »Pojdi, da jih vidiš!« Zofija je nato stopila naprej in se vrgla v naročje svoje tete grofice Chotek in zaklicala: »Maminka, edina, najslajša maminka!« Nato so otroci začeli poljubljati mrtve starše. Ko so odhajali proti vratom, je še enkrat prihitela Zofija nazaj, se vrgla na materino telo in krčevito jokala. — Vsi, ki so bili navzoči, so bili do solz gí-njeni. Kdor je imel le količkaj čuta, se je moral razjokati ob pogledu na tri nedolžne otročiče, ki jim je morilčeva krogla uropala dragéga očeta in ljubo mamico.

Temu prestrašnemu dogodku dostavimo še tolažilno misel, da se je zlasti v teh bridkostnih dneh razkrila vsa lepota teh zlatih src: plemenito ljubečih staršev in hvaležno vdanih otrok. Kako krasni spomini iz srečnega življenja te vzorne družine se nam stavijo pred oči! Redko kje na vesoljnem svetu bi bilo mogoče dobiti družino, kjer bi vladala tako lepa in plemenita ljubezen med starši in otroci! Seveda med svet so posvetili le nekateri žarki te tihe družinske sreče. Koliko detinske plemenitosti razodevata n. pr. tile dve sporočili:

Tisti dan, ko sta se nadvojvoda Franc Ferdinand in vojvodinja Zofija odpeljala v Sarajevo, je hčerka Zofija rekla: »Ljubi starši, dokler boste odsotni, bom vsak dan pri sv. maši prejela sveto obhajilo.« Zelo je ganila ta obljuba dobrega očeta, ki je rekel navzočemu duhovniku: »Zdaj šele prav razumem, kako modra je odredba o vsakdanjem obhajilu.«

Ko so se bili vsled silnega udarca skrajno užaljeni otroci že nekoliko pomirili, je princezinja Zofija s solzami v očeh, toda z globoko vdanostjo v božjo voljo rekla: »Bog je že tako ukrenil, da nam je vzel papa in mamó skupaj. Kajti papa bi ne mogel živeti brez mame in mama ne brez ata.«

Upamo, da se bo prelepo življenje vzornih roditeljev obnavljalo tudi pri nadebudnih otrocih. Vi pa, mladi čitatelji, molite, da bi jim angel tolažbe olajšal bridkostni spomin nenadomestljive izgube, in še posebej, da bi Bog ohranil in podpiral našega sivolasega cesarja Franca Jožefa I.

Prestolonaslednik Franc Ferdinand in istrski pastir.

Ko je nadvojvoda Franc Ferdinand bival na Brionskih otokih, se je večkrat vozil na obisk v obmorsko okolico. Tako je nekega dne na svoji jahti došel prestolonaslednik v mesto Vrsar v zahodni Istri; z njm je bil tudi njegov najmlajši sinček. V luki ga je pozdravil vrsarski župan g. Depaš. Tik ob morju je pasel svoje ovce siromašen Čič iz vzhodne Istre. Med ovcami se je paslo snežnobelo jagnje, ki je takoj privabilo k sebi malega dečka. Začel je jagnje objemati in prositi nadvojvodo, da mu ga kupi. Nato je nadvojvoda pristopil k pastirju in ga nagovoril v hrvaškem jeziku, ali bi hotel prodati jagnje. Toda pastir odgovori: »Ne morem, gospod. Živali gojim zase.« — »Odkod ste?« — »Gori z Učke. Smo revni, a pošteni ljudje.« — »Ali pa veste, kdo sem jaz?« Pastir ga gleda in vidi lepo admiralsko uniformo. »Velik gospod morate biti.« — »Ali ste že kdaj videli vašega cesarja?« — »E, kolikokrat sem videl presvetlo krono na štacijonu, ko je šla v Pulj!« — »Vedite torej, da sem njegov naslednik.« Tedaj pa pastir popusti in izjavi, da dečku daruje jagnje. Nadvojvoda mu hoče dati na-